

Το Κίνημα «No Future» στο Ιράν Εναντιώνεται στην Ισλαμική Δημοκρατία

Hamid Mohseni

Ιρανογερμανός ακτιβιστής και ελεύθερος δημοσιογράφος, με βάση το Βερολίνο. Συνεργάζεται με δίκτυα αλληλεγγύης από την εποχή των διαμαρτυριών του 2009.

Μετάφραση: John Malamatinas

«Δεν τους φοβάμαι. Δεν έχω τίποτα να χάσω»

Το Ιράν έχει ξεσηκωθεί. Εκατομμύρια άνθρωποι έχουν κατέβει στους δρόμους στις αντικυβερνητικές διαδηλώσεις. 20 άνθρωποι αναφέρονται νεκροί και πάνω από 1700 έχουν συλληφθεί. Η δυναμική όμως των διαμαρτυριών δεν μειώνεται. Αντίθετα με το 2009, αυτή η περίοδος διαμαρτυριών έχει πολύ μεγαλύτερη δυναμική διότι η γενιά χωρίς μέλλον του Ιράν – όπως κι εδώ στην Ευρώπη – δεν έχει τίποτε να χάσει και είναι διατεθειμένη να τα ρισκάρει όλα.

Υπάρχει μία φράση στο Ιράν: Κάθε τριάντα χρόνια περίπου γίνεται αλλαγή καθεστώτος. Το 1979, μια λαϊκή επανάσταση έδιωξε τον Σάχη. Αυτό συνέβη προτού οι Ισλαμιστές, γύρω από τον υπέρτατο αρχηγό Χομέϊνι, καταλάβουν το κράτος δια της βίας και το μετατρέψουν στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν (ΙΔΙ). Ακριβώς 30 χρόνια μετά, το 2009, η χώρα έζησε τον τελευταίο της ξεσηκωμό, που οργανώθηκε από το «ρεφορμιστικό» ρεύμα της Ιρανικής ρεαλπολιτικής – ένα κίνημα που έδωσε όχι μόνο στους ρεφορμιστές, αλλά επίσης και σε όλους εκείνους που ήθελαν αλλαγή, έναν καλό λόγο να ελπίζουν για τη βελτίωση της κατάστασης.

Στο τέλος όμως, ούτε ο αμφιλεγόμενος πρώην συντηρητικός πρόεδρος Αχμαντίνετζαντ και ο τωρινός υπέρτατος αρχηγός Αλί Χαμενέι, ούτε οι αρχές της Ισλαμικής Δημοκρατίας πειράχτηκαν.

Το κίνημα κατεστάλη. Διακόπηκε όμως και ο κύκλος της αλλαγής καθεστώτος; Τα πρόσφατα γεγονότα στο Ιράν μας δίνουν ελπίδα ότι έχει απλά μόνο καθυστερήσει. Αυτό το κίνημα – σίγουρα ακόμη στην αρχή του – έχει πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες από ότι το 2009, διότι διαφέρει κατά πολύ σε μερικά κρίσιμα σημεία από το κίνημα του 2009. Κάνει την ελίτ της Ισλαμικής Δημοκρατίας να τρέμει και δίνει λόγο για ελπίδα σε όλους εμάς, που θέλουμε να δούμε την Ισλαμική Δημοκρατία να φεύγει, αλλά και στους ανθρώπους στο Ιράν να ζήσουν με αξιοπρέπεια και ελευθερία.

Πρώτα απ' όλα και εν συντομία: τι συμβαίνει τώρα στο Ιράν;

Είμαστε μάρτυρες της μεταλλαγής μιας κοινωνικής επανάστασης σε ένα διαρκώς όλο και πιο ριζοσπαστικό κοινωνικό κίνημα παντού στη χώρα. Αυτό είναι το μεγαλύτερο κύμα διαμαρτυρίας που έχει δει η χώρα εδώ και οκτώ χρόνια. Οι σκοποί του μπορούν να συνοψιστούν στα: «Ψωμί, Δουλειά, Αξιοπρέπεια, Ελευθερία» – και πάρα πολλοί από τα εκατομμύρια στον δρόμο ζητούν τίποτε λιγότερο από το τέλος της Ισλαμικής Δημοκρατίας.

Οι λόγοι για τους οποίους ξεκίνησαν όλα αυτά είναι σύνθετοι και έχουν αναπτυχθεί μέσα στα χρόνια, εάν όχι μέσα στις δεκαετίες. Τα δελτία ειδήσεων λένε ότι η σπίθα προήλθε από τις διαρκώς υψηλότερες τιμές των αυγών αλλά και της ανεργίας. Πράγματι, ο πληθωρισμός στο Ιράν είναι καταστροφικός και υπερβαίνει κατά πολύ τα επίπεδα μισθών και εισοδημάτων. Σε πολλές περιπτώσεις αυτές οι συνθήκες σπρώχνουν, όχι μόνο τους άνεργους, αλλά και τις μάζες παροδικά απασχολούμενων Ιρανών στο χείλος της μη επιβίωσης.

Αυτός είναι ο λόγος που το Ιράν έχει αναταραχές για τόσο πολύ καιρό: ο κρατικά χρηματοδοτούμενος οργανισμός Isargara έχει καταμετρήσει 1700 διαμαρτυρίες κοινωνικού χαρακτήρα από τον Μάρτιο του 2016 έως σήμερα – είτε πρόκειται για ανεξέλεγκτες απεργίες εργατών σε εργοστάσια είτε για δράσεις συνταξιούχων

και υπαλλήλων του δημοσίου τομέα – παρ’όλη την πολύ σκληρή καταδίωξη εναντίον του (ριζοσπαστικού) συνδικαλισμού και κάθε είδους τέτοιας οργάνωσης. Το τέλος των προηγούμενων πολύ οδυνηρών κυρώσεων του ΟΗΕ δεν έφερε πίσω την οικονομική ανάκαμψη, εκτός για κάποιους διεφθαρμένους Μουλάδες και για το οικονομικό-στρατιωτικό σύμπλεγμά τους, την Επαναστατική Φρουρά.

Αλλά ο οικονομικός αγώνας του κράτους δεν είναι το μόνο πρόβλημα των ανθρώπων που ζουν στο Ιράν. Ο αυξανόμενος απολυταρχισμός του Αχμαντίνετζαντ δεν σταμάτησε από τον παρόντα πρόεδρο Ρουχανί, ο οποίος θεωρείται μετταρρυθμιστής, και τουλάχιστον ένας μετριοπαθής τύπος. Η από την θρησκεία ορμώμενη εξουσιαστική πίεση στην καθημερινή ζωή, ιδιαίτερα η παρενόχληση των γυναικών και διαφορετικών νέων ανθρώπων, οι εκτελέσεις στο όνομα του Αλλάχ, κλπ. δεν έχουν μειωθεί καθόλου. Η ρύπανση, ιδιαίτερα σε μεγάλες πόλεις, είναι τόσο μεγάλη σε μερικά μέρη των πόλεων, ώστε μπορεί κανείς να κυκλοφορήσει εκεί μόνο με μάσκες. Τέλος, πολλοί Ιρανοί είναι πολύ θυμωμένοι με την επεκτατική ΙΔΙ που υποστηρίζει ιδεολογικά σχετικούς αγώνες στην περιοχή, όπως στην Παλαιστίνη και τον Λίβανο με δισεκατομμύρια δολάρια, αλλά δεν δίνει φράγκο για όσα υποφέρουν οι άνθρωποι στη χώρα.

Αλλά τι είναι διαφορετικό τώρα σε σχέση με το 2009 – το έτος της τελευταίας εξέγερσης, που δεν κατάφερε να πετύχει;

Ο χαρακτήρας των διαμαρτυριών και το περί τίνος πρόκειται

Το 2009 ήταν μια αυθεντική πολιτική διαμαρτυρία στο βαθμό που ασχολήθηκε με την ρεαλπολιτική στο Ιράν. Οργανώθηκε γύρω, από και μέσα στο ρεφορμιστικό ρεύμα, με τον πρώην υποψήφιο για την προεδρία, Μουσάβι – τον ίδιο παρεπιπτόντως, που ήταν πρωθυπουργός υπό τον Χομείνι κατά τις μαζικές εκτελέσεις περίπου 40.000 πολιτικών αντιπάλων τους στα τέλη του ‘80. Αλλά θα επανέλθουμε στην απελπισία της Ιρανικής μεταρρύθμισης

παρακάτω.

Η κρίσιμη στιγμή ήταν οι εκλογές που έγιναν μέσα σε ένα απολυταρχικό και ολοκληρωτικό καθεστώς. Οι ρεφορμιστές ήθελαν να αναλάβουν την κυριαρχία μέσα στην Ισλαμική Δημοκρατία και – εάν ήταν δυνατόν – να βελτιώσουν τα πράγματα ως ένα βαθμό. Περισσότερη δημοκρατία, περισσότερη προσωπική ελευθερία, λιγότερη παρενόχληση, μικρό άνοιγμα προς τη Δύση – όλα απολύτως δυνατά εντός της Ισλαμικής Δημοκρατίας, η οποία έχει υπομείνει τέτοιες αλλαγές ήδη από το 1997 την εποχή του τελευταίου μεταρρυθμιστή υποψήφιου Χαταμί.

Σήμερα η όλη κατάσταση έχει εντελώς αντιστραφεί. Οι ρεφορμιστές έχουν την εξουσία στη μορφή του Ρουχανί, αλλά τα προβλήματα παραμένουν τα ίδια, αν δεν έχουν γίνει χειρότερα.

Γι' αυτό και τα αιτήματα είναι πιο υπαρξιακά και ο αγώνας, η σύγκρουση πιο θεμελιακή. Δεν πρόκειται για επιλογή μεταξύ διαφορετικών ρευμάτων εντός της επικρατούσας τάξης, αλλά μάλλον εναντίον της ίδιας της επικρατούσας τάξης. Πράγματι, η πρώτη συγκέντρωση αυτού του κύκλου διαμαρτυριών στις 28 Δεκεμβρίου 2017 στην πόλη Μασάντ, οργανώθηκε από συντηρητικούς σκληροπυρηνικούς και από τον Ράϊσι, αντίπαλο του Ρουχανί, αλλά αυτό γρήγορα ξέφυγε από τον έλεγχό τους.

Οι άνθρωποι έχουν βαρεθεί να χρησιμοποιούνται σαν διαπραγματευτικές μάζες μεταξύ των μεταρρυθμιστικών και των συντηρητικών ρευμάτων της ρεαλπολιτικής – κανένα από τα οποία δεν μπορεί να λύσει θεμελιώδη, υπαρξιακά προβλήματα. Αυτό εκφράστηκε κατά τη διάρκεια της πρώτης πορείας στον παρόντα κύκλο διαμαρτυριών στο Πανεπιστήμιο της Τεχεράνης, όταν οι άνθρωποι φώναζαν «Ρεφορμιστές ή Συντηρητικοί – το παιχνίδι έχει τελειώσει».

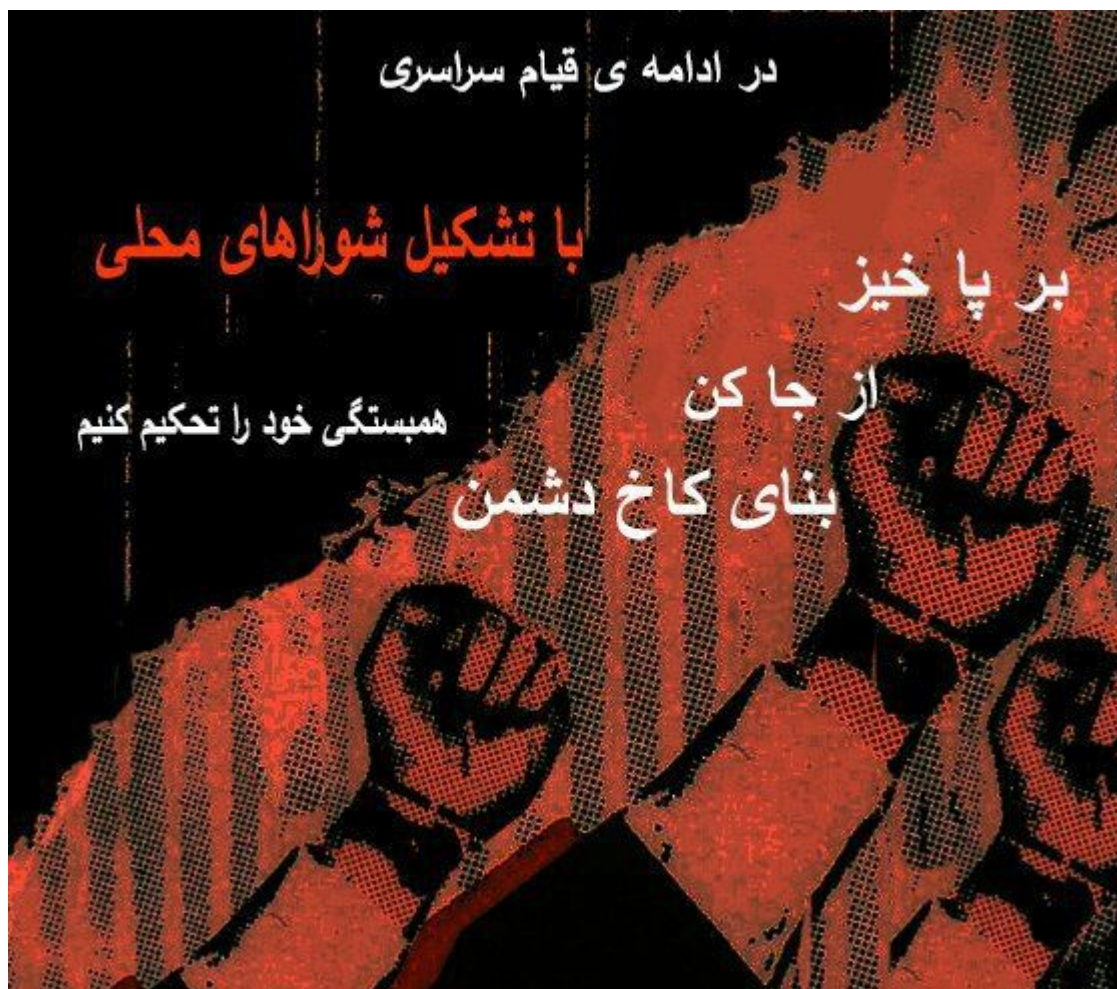
Το υποκείμενο του αγώνα

Ο ξεσηκωμός του 2009 καθοδηγήθηκε από τη μορφωμένη μέση τάξη των πόλεων, η οποία δεν υπέφερε υπαρξιακά από τα υλικά αγαθά

αλλά κυρίως ιδεολογικά. Ήταν – και έχουν κάθε δικαίωμα να είναι – αγανακτισμένοι από την απειλητική εξουσιαστική ανάπτυξη υπό τον Αχμαντίνετζαντ, του οποίου η διοίκηση αύξησε μαζικά την επίθεση σε αυθεντικά δημοκρατικά και ατομικά δικαιώματα, όπως την ελευθερία του τύπου, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι, την ελευθερία της γνώμης και άλλα.

Μετέβαλε το Ιράν σε έναν διαρκώς αυξανόμενο ρόλο ηγέτη εναντίον της Δύσης (η οποία όμως, παρ'όλες τις κυρώσεις δεν σταμάτησε να κάνει μεγάλες επιχειρηματικές δραστηριότητες με την ΙΔΙ) και υποκίνησε τη χώρα και τους περιφερειακούς της συμμάχους σε αντιπάλους της Δύσης – σαν κάποιου είδους «αντί-ιμπεριαλιστικού μπλοκ του 21ου αιώνα».

Ενώ ο Αχμαντίνετζαντ μπόρεσε να ενώσει τις κατώτερες τάξεις με το να τονίζει την εθνική τους ταυτότητα, η μέση τάξη ήθελε να πάρει μέρος στην παγκοσμιοποίηση του δυτικού κόσμου – αλλά όχι και να κάνει επανάσταση στο Ιράν. Εναπέθεσαν τις ελπίδες τους στον μεταρρυθμιστή υποψήφιο για την προεδρία για να πετύχουν τους στόχους τους και επέλεξαν την κοινοβουλευτική οδό, πράγμα το οποίο ενέχει δομικά προβλήματα σε ένα ολοκληρωτικό κράτος, όπου ο υπέρτατος αρχηγός πρέπει να εγκρίνει όλους τους υποψηφίους.

Τώρα, έχουμε μια διαφορετική κοινωνική ομάδα που επαναστατεί στους δρόμους: είναι κυρίως οι (νεαρές) κατώτερες τάξεις, οι (πρεκάριοι) εργαζόμενοι, οι μη-αντιπροσωπευμένοι, αλλά και οι φοιτητές (που αποτελούν μέρος κάθε μεγάλης αναταραχής στο Ιράν) – και, πολύ σημαντικό, σε ένα από τα πιο ισχυρά κινήματα στο Ιράν εδώ και δεκαετίες, οι προοδευτικές γυναίκες συμμετέχουν πρωτοποριακά.

Το μεγαλύτερο μέρος αυτού του τεράστιου όγκου του πληθυσμού του Ιράν δεν έχει πραγματικά κανένα μέλλον. Δεν έχουν καμιά προοπτική. Θέλουν μια ζωή με αξιοπρέπεια, θέλουν κάτι να φάνε, θέλουν να δουλέψουν για να μπορέσουν να εξυπηρετήσουν τις βασικές τους ανάγκες και είναι απόλυτα απογοητευμένοι από τις θρησκευτικές δικαιολογίες για τη μιζέρια τους. Δεν έχουν – αντίθετα με την τάξη των πόλεων του 2009 – τίποτε να χάσουν και έχουν τη θέληση να τα ρισκάρουν όλα.

Ένας νέος από τον Νότο κατά τη διάρκεια των ταραχών έλεγε: «Zw

με τους γονείς μου και δεν μπορούμε να εξασφαλίσουμε το φαγητό μας. Δεν μπορώ να βρω δουλειά. Τι θα μας κάνουν; Δεν τους φοβάμαι. Δεν έχω τίποτε να χάσω». Είναι καταπληκτικό, πως αυτές οι ίδιες οι λέξεις θα μπορούσαν να προέλθουν από τους νέους της (Νότιας) Ευρώπης, οι οποίοι ζουν μεν σ' έναν άλλο κόσμο αλλά υποφέρουν από τα ίδια προβλήματα του να μην αντιπροσωπεύονται, να θεωρούνται αμελητέοι στα μάτια της κυρίαρχης τάξης – και να είναι πλέον αδύνατον να τους κυβερνήσει κανείς (*Becoming Ungovernable*).

Η αποφασιστικότητα και ο συμβολισμός της εξέγερσης

Σκεφτείτε το εξής: Ο κατασταλτικός μηχανισμός του Ιράν είναι από τους πιο προηγμένους και αδίστακτους στην περιοχή, αν όχι στον κόσμο. Δεν υπάρχει μόνο η αστυνομία, αλλά η πιο οργανωμένη, πιο σημαντική και πιο βάνουση Επαναστατική Φρουρά και το ανεπίσημο, παραστρατιωτικό τους χέρι η πολιτοφυλακή “Μπασίντζ”, που ίδρυσε ο ίδιος ο Χομεϊνί. Αυτός είναι ο λόγος που χρειάζεται κανείς μια μεγάλη δόση θάρρους για να βγει έξω και να διαδηλώσει ακόμη και ειρηνικά. Δεν υπάρχει ουσιαστικά κανένα δικαίωμα να το πράξει, ειδικά αν στρέφεται κατά της κυβέρνησης.

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι ακόμη πιο εντυπωσιακά αυτά που οι άνθρωποι φωνάζουν κατά τη διάρκεια αυτών των παράνομων συναθροίσεων. Δεν υπάρχουν βασικά θρησκευτικά συνθήματα. Αυτό είναι διαφορετικό από το 2009, όταν ένα από τα πιο κεντρικά συνθήματα ήταν «Allahu Akbar» (ο θεός είναι σπουδαίος) για να συμβολίσει την πίστη στις αρχές της Ισλαμικής Δημοκρατίας. Δεν μπορείτε να βρείτε αυτό το σύνθημα εδώ. Αντίθετα, οι λαοί φωνάζουν μαζικά και σε όλες τις πόλεις «Κάτω ο Ρουχανί», «Κάτω ο δικτάτορας», «Μουλάδες στα σπίτια σας» ακόμη και «Κάτω ο Χαμενεί» και «Κάτω η Ισλαμική Δημοκρατία» – αυτά τα συνθήματα μπορούν να διωχθούν ως «mohareb» (αμαρτία κατά του θεού) και να τιμωρηθούν με τη θανατική ποινή. Σε ομοιότητα με την επανάσταση του 1979, καθώς και τις επαναστάσεις των Δυτικών

δημοκρατιών, απαιτούν επίσης «την Ανεξαρτησία, την Ελευθερία – μια Ιρανική Δημοκρατία» και την απόρριψη της ΙΔΙ ταυτόχρονα.

Οι άνθρωποι φαίνεται να ριζοσπαστικοποιούνται καθημερινά. Δεν αφήνονται να κυνηγηθούν από την αστυνομία. Σε πολλές περιπτώσεις κυριεύουν τις μονάδες ταραχών και βάζουν φωτιά στα αυτοκίνητα και στα αστυνομικά τους τμήματα. Στα βίντεο, μπορείτε να διαπιστώσετε ότι κατά τη διάρκεια μαχητικών ενεργειών, οι άνθρωποι φροντίζουν ο ένας τον άλλον και σταματούν κάποιους αν σκοπεύουν να βλάψουν αθώους ανθρώπους. Υπάρχει μεγάλη ευαισθησία στις συγκρούσεις. Οι στόχοι των άμεσων δράσεων είναι επίσης πολύ σαφείς: οι άνθρωποι στρέφονται κατά των αστυνομικών κτιρίων και των αυτοκινήτων, των τραπεζών, των κτιρίων της τοπικής διοίκησης και ειδικά κατά της παρουσίας της μισητής Επαναστατικής Φρουράς.

Επιπλέον, καταστρέφουν τις τεράστιες αφίσες του Ανώτατου Αρχηγού και καίνε τη σημαία της Ισλαμικής Δημοκρατίας. Ένα από τα πιο σημαντικά μηνύματα για κοσμική και προοδευτική διαμαρτυρία είναι η παρουσία και η ενεργός ανάμιξη των γυναικών, πολλές διαδηλώνουν χωρίς το Hijab. Μία νεαρή, διαμαρτυρόμενη γυναίκα που στρέφει το Hijab σε μια σημαία έγινε το σύμβολο αυτού του κινήματος.

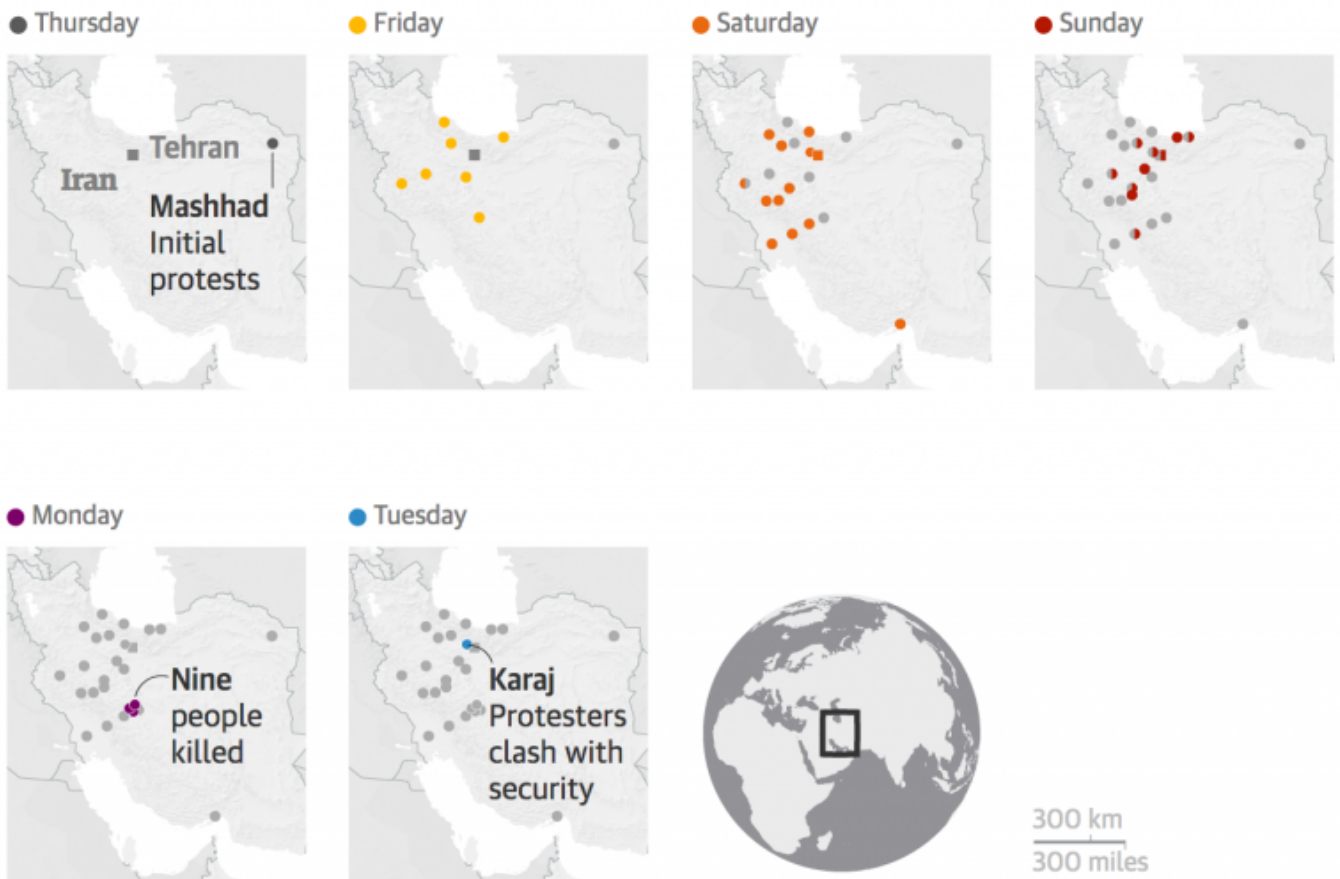

Η γεωγραφία της εξέγερσης

Σε αντίθεση με το 2009, οι φορείς της σημερινής εξέγερσης δεν περιορίζονται στη σχετικά μικρή αστική μεσαία τάξη σε τρεις ή τέσσερις πόλεις αλλά διανέμονται σε όλη τη χώρα. Η ιρανική κοινωνία είναι πολύ ετερογενής – το 60% αποτελείται από την περσική πλειοψηφία, η οποία σε πολλές περιπτώσεις απαιτεί επιθετικά την ηγεμονία της “ιρανικής” ιθαγένειας και υπάρχουν αρκετές μικρότερες ή μεγαλύτερες εθνικές, πολιτιστικές, θρησκευτικές μειονότητες όπως οι Αζέροι, Λουρ, Μπαχάι και ούτω καθεξής. Το 2009 είχε ένα πολύ κρίσιμο πρόβλημα. Ουσιαστικά

δεν έφτασε σε καμία από αυτές τις μειονότητες, διότι ποτέ δεν έπεισε αυτές τις μειονότητες ότι θα είχαν μια καλύτερη μοίρα με έναν μεταρρυθμιστή πρόεδρο. Δεν είναι περίεργο, δεδομένου ότι το θέμα αυτό δεν αποτελούσε σημαντικό μέρος του προγράμματος διαμαρτυρίας.

Φέτος, η κοινωνική διαμαρτυρία δεν ευνοεί καμία από αυτές τις ταυτότητες αλλά είναι πολύ πιο υπαρξιακή και περιλαμβάνει όλους. Ενώ το 2009 ήταν μαζικά ενορχηστρωμένο γύρω από την Τεχεράνη και το Ισφαχάν, ο κύκλος του τρέχοντος έτους ξεκίνησε στα Βορειοδυτικά (κοντά στο ιρανικό Κουρδιστάν) και στη συνέχεια σάρωσε την Τεχεράνη και περίπου 70 (!) παραπάνω πόλεις σε κάθε τμήμα της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών των μειονοτήτων όπως Χουζεστάν, Κερμανσά και Κουρδιστάν. Πρόκειται για ένα κίνημα εκατομμυρίων σε εθνικό επίπεδο και περιλαμβάνει ένα πολύ μεγάλο μέρος της κοινωνίας, ενώ το 2009 δεν το πέτυχε αυτό.

Guardian graphic

Η οργάνωση του κινήματος

Φυσικά, το κίνημα του 2009 ήταν ένα κλασικό πολιτικό κίνημα με ένα στενό πρόγραμμα απαιτήσεων και – το σημαντικότερο – με ηγέτες. Ο Μουσαβί και η σύζυγός του Zahra Rahnavard και ο συνυποψήφιος των ρεφορμιστών, Καρρούμι, δεν θεωρούνταν μόνο ηγέτες, αλλά αναγνωρίστηκαν ως ηγέτες από το κίνημα. Αυτοί και οι ομάδες τους ήταν υπεύθυνες για το πρόγραμμα και τη χορογραφία του κινήματος – και επίσης αποφάσισαν για το τι ήταν αρκετά σημαντικό για να διεκδικήσουν, δηλαδή προειδοποιούσαν για τον κίνδυνο υπερβολικής ριζοσπαστικοποίησης – φυσικά! Αλλά σε ένα απολυταρχικό κράτος, αυτή η οργάνωση από πάνω προς τα κάτω δεν είναι μόνο ένα λάθος για ιδεολογικούς λόγους αλλά και για ρεαλιστικούς. Όταν το κράτος ήταν έτοιμο, φυλακίστηκαν αυτοί οι ηγέτες και η δυναμική τραυματίστηκε έντονα. Εύκολο παιχνίδι. Οι διαμαρτυρίες δεν σταμάτησαν αλλά με πολλούς τρόπους το κίνημα

έμεινε ακέφαλο.

Το φετινό κίνημα διαμαρτυρίας είναι πολύ πιο αποκεντρωμένο και αυτο-οργανωμένο. Οι άνθρωποι στις διαφορετικές πόλεις συντονίζονται με τα διαδικτυακά εργαλεία και με εγγραφές βίντεο βλέπουν τι συμβαίνει παντού, ώστε να μπορούν να αλληλοαναφέρονται. Συναντιούνται συνήθως μετά από τη δουλειά ή το σχολείο, όταν σκοτεινιάζει, αρχίζουν να μιλάνε για την πολιτική και τη ζωή, τότε φωνάζουν τα συνθήματα και τελικά αναλαμβάνουν άμεση δράση – και διασκορπίζονται. Πέρα δώθε, Hit and Run.

Σίγουρα, υπάρχουν επιθέσεις από δυνάμεις ασφαλείας, συλλήψεις, άνθρωποι πεθαίνουν. Όμως οι διαδηλωτές συνεχίζουν να συμμετέχουν με μια κάποια ηρεμία. Αυτό έχει έναν αυθορμητισμό που ένα πραγματικά πολιτικό κίνημα όπως το 2009 συνήθως δεν γνωρίζει, ούτε θα ανεχόταν. Δεν υπάρχει τίποτα προς κατατόμηση για τις αρχές (ακόμα;) και αυτό το κάνει τόσο δύσκολο να το σταματήσουν.

Αντιδράσεις του κρατικού μηχανισμού και προοπτικές

Ο κρατικός μηχανισμός είναι διστακτικός για πολύ καιρό αλλά τώρα βρίσκει σιγά σιγά τη θέση του. Αφού οι διαμαρτυρίες έγιναν τόσο μεγάλες ώστε να μην μπορούν πλέον τις αγνοήσουν, ξεκίνησαν το συνηθισμένο παιχνίδι κατηγοριών: τρομοκράτες, βαλτοί πράκτορες, αλλοδαποί και άλλοι εχθροί είναι υπεύθυνοι για την εξέγερση. Λέγεται, ωστόσο, ότι ορισμένοι αστυνομικοί και στρατιώτες παραιτήθηκαν ήδη και αρνούνται το καθήκον τους.

Υπάρχουν προσπάθειες επίθεσης στο κίνημα διαμαρτυρίας από συντηρητικές δυνάμεις, για παράδειγμα, φωνάζοντας “Allahu Akbar” μέσω των μικροφώνων, αλλά αυτές οι προσπάθειες απέτυχαν παντού στο Ιράν. Οι πρόσφατες “διαδηλώσεις εξουσίας”, όπου οι πιστοί του καθεστώτος έπρεπε να βγουν σε «μάζες», ήταν πολύ κατώτερες των προσδοκιών. Αλλά το κράτος δεν έχει κινητοποιήσει πλήρως τα κατασταλτικά του όργανα. Η

Επαναστατική Φρουρά και η πολιτοφυλακή του Μπασίντζ επικεντρώνονται τώρα στις μεγάλες πόλεις, δεν φαίνεται να είναι έτοιμοι για μια συνεχιζόμενη εξέγερση στις επαρχίες.

Οι ρεφορμιστές, δεδομένης της μιζέριας τους και της άσκοπης ελπίδας τους να μετατρέψουν αποτελεσματικά ένα ολοκληρωτικό καθεστώς στην εγκατάσταση ενός άλλου προέδρου, πιθανότατα θα αποδειχθούν τελικά ως συνεργάτες των συντηρητικών και θα διαμορφώσουν μια κυβέρνηση “ενότητας της λογικής”, δηλαδή μια ενότητα όσων επιθυμούν να υποστηρίξουν την Ισλαμική Δημοκρατία και να αντιμετωπίσουν το κίνημα.

Ωστόσο, υπάρχει μια κρίσιμη διαφορά με το 2009: πρέπει να συμβεί κάτι πολύ περισσότερο, ώστε οι άνθρωποι να φοβηθούν και να μείνουν σπίτι τους. Είναι πεινασμένοι, άνεργοι ή εργαζόμενοι που όμως αισθάνονται άθλια σαν άνεργοι, που έχουν ταλαιπωρηθεί από το ισλαμικό καθεστώς και δεν έχουν μέλλον. Ακόμη και αν ο αριθμός των νεκρών είναι σχετικά υψηλότερος από το 2009 (2009: 60-70 σκοτώθηκαν μέσα σε 6 μήνες, τώρα: περισσότερο από 20 μετά από 7 ημέρες), παραμένουν στον δρόμο. Αυτά τους καθιστούν επικίνδυνους και απρόβλεπτους και γι' αυτό πιθανώς δεν είναι δυνατόν, λόγω πολιτικών λόγων, να κατασταλεί το κίνημα στρατιωτικά. Το κράτος έχει σίγουρα άντρες και υλικό, αλλά φοβούνται επίσης σίγουρα μια περαιτέρω κλιμάκωση, που θα εκθέσει περαιτέρω το καθεστώς στον έξω κόσμο.

Η μιζέρια του ιρανικού ρεφορμισμού

Οι ρεφορμιστές δεν αποτελούν μέρος αυτού του κινήματος – πολλά κομμάτια του τους θεωρούν εχθρούς. Πρώτον, επειδή ο κυβερνήτης θεωρείται ότι είναι μέρος του πολιτικού τους ρεύματος: Όταν εκλέχτηκε, οι ρεφορμιστές – φανταστείτε πόσο απελπισμένοι είναι – γιόρταζαν αυτό ως νίκη. Αλλά η εποχή του Ρουχανί ήταν περισσότερο από καταστροφική και ήταν ακόμη ένα μήνυμα ότι ο ρεφορμισμός εντός της Ισλαμικής Δημοκρατίας δεν αποτελεί επιλογή.

Αντιμετωπίζοντας τώρα τις διαμαρτυρίες, θα προχωρούσα ακόμη

περισσότερο και θα έλεγα ότι οι μεταρρυθμιστικές υποσχέσεις και τα πραγματικά αποτελέσματά τους εξηγούν ένα μεγάλο μέρος του γιατί οι άνθρωποι θύμωσαν και βγήκαν στους δρόμους τώρα. Παρά την εκλογική του εκστρατεία, το υπουργικό συμβούλιο του Ρουχανί ήταν πολύ συντηρητικό – ούτε γυναίκες, ούτε εκπρόσωποι μειοψηφίας αποτελούσαν μέρος του. Αυτό το υπουργικό συμβούλιο ήταν μια επιστολή αγάπης προς τον ανώτατο ηγέτη.

Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας του επιτειθόταν έντονα κατά των φρουρών της επανάστασης, ενώ τώρα φαίνεται ότι δεν μπορεί να σταματήσει να τους αγκαλιάζει και να αναφέρεται σε μια «αδελφότητα» μαζί τους. Επιπλέον, διέρρευσε ότι δισεκατομμύρια από τον προϋπολογισμό της κυβέρνησης επενδύθηκαν σε θρησκευτικά προγράμματα εκτός και εντός της χώρας – αλλά κανένα από αυτά δεν βοήθησε πραγματικά τους ανθρώπους με κοινωνικές ανάγκες στο Ιράν. Αλλά τουλάχιστον μείωσε τον αριθμό των εκτελέσεων; Όχι ούτε αυτό έκανε. Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι πριν από δύο μήνες μια εκστρατεία με το όνομα «Το μετανιώνω» έγινε viral, όπου οι άνθρωποι και οι διασημότητες (όπως ο πρώην ποδοσφαιριστής Άλι Καρίμι) εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για το ρεφορμιστικό ρεύμα.

Ο ρεφορμισμός, οι ψευδείς υποσχέσεις και η ιστορικά σταθερή, ολέθρια συνεργασία με τους συντηρητικούς και τους σκληροπυρηνικούς, κάτι που εμφανίζεται ως το «μικρότερο κακό», είναι ένας λόγος για τη δυστυχία στο Ιράν και γίνεται χαμός παντού τώρα. Δεν αξίζουν τίποτα λιγότερο.

Τι μπορούμε να κάνουμε εδώ;

Οργανώστε την αλληλεγγύη

Γνωρίζουμε από πολλές πηγές στο Ιράν ότι είναι ζωτικής σημασίας γι'αυτούς ο αγώνας τους να λάβει παγκόσμια προσοχή. Όχι μόνο αισθάνονται εξουσιοδοτημένοι από τη δικαιοσύνη του αγώνα τους, αλλά έχει πολιτική-στρατηγική αξία: ένα τιτίβισμα από τον Αχμαντινετζάντ των ΗΠΑ, Donald Trump, προειδοποιώντας την Ισλαμική Δημοκρατία να διατηρήσει τα πρότυπα των

ανθρωπίνων δικαιωμάτων (τι ειρωνεία), κάνει την Ισλαμική Δημοκρατία να σκεφτεί δύο φορές για τον πυροβολισμό των διαδηλωτών.

Από την άλλη πλευρά, το ισλαμικό καθεστώς είναι άκρως επαγγελματικό στο να μετατρέπει σχόλια όπως αυτά σε ψεύτικα νέα, όπου κάνουν τους αλλοδαπούς υπεύθυνους για τις διαδηλώσεις- μια σημαντική ιδεολογική διαστροφή. Παρ ' όλα αυτά, δεν πρέπει αυτό να μας κάνει να σιωπήσουμε ποτέ και από κανένα καθεστώς και να αποτραπούμε από την άσκηση αλληλεγγύης σε έναν αγώνα που υποστηρίζουμε. Εάν υπάρχουν δράσεις αλληλεγγύης σε ολόκληρη την Ευρώπη ή σε ολόκληρο τον κόσμο, αυτό μπορεί και θα κάνει την Ισλαμική Δημοκρατία να ταραχτεί τουλάχιστον λίγο περισσότερο – ακόμα και αν ισχυριστεί το αντίθετο.

Επίπλέον, σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο, όπως τον δικό μας, ο αγώνας στο Ιράν έχει να κάνει και με εμάς. Ρίξτε μια ματιά στο πώς, παρά τις κυρώσεις, το ευρωπαϊκό κεφάλαιο βγάζει μεγάλα κέρδη μέσω του εμπορίου με την Ισλαμική Δημοκρατία. Σύμφωνα με την εκστρατεία Antifa Teheran από το 2009/2010, θα εκπλαγείτε με το πόσες εταιρίες στην Ευρώπη όχι μόνο έχουν αθώες συναλλαγές και εμπορικές διασυνδέσεις αλλά, π.χ. Γερμανικές και Βρετανικές εταιρίες, προσφέρουν πληροφορίες και υλικό για το καθεστώς ασφαλείας της Ισλαμικής Δημοκρατίας, όπως δακρυγόνα και μη θανατηφόρα όπλα διασποράς πλήθους.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να δείξετε αλληλεγγύη. Χρησιμοποιείστε τους και μην διστάσετε να ξεκαθαρίσετε με τι ακριβώς δείχνετε αλληλεγγύη, π.χ. κοινωνική δικαιοσύνη, διαχωρισμός εκκλησίας και κράτους, ελευθερία και ειρήνη – και με τι δεν είστε. Η ομογένεια των εξορισμένων Ιρανών είναι υψηλά πολιτικοποιημένη και περιλαμβάνει όλα τα είδη των πολιτικών δυνάμεων, μερικά εξαιρετικά καλά οργανωμένα: διάφορα αριστερά ρεύματα, Μουτζαχεντίν, εθνικιστές, νεοφιλελεύθεροι, μοναρχικοί.

Ας μην ξεχνάμε: η περιφερειακή και γεωπολιτική σημασία του Ιράν είναι προφανής πλέον. Και οι άνθρωποι του Ιράν – όπως

παντού – αξίζουν μια πολύ καλύτερη μοίρα από μια υπερ-αυταρχική, κληρική ΙΔΙ. Αλλά το κίνημα του 2009 στο Ιράν ήταν η αρχή του παγκόσμιου κύματος διαμαρτυρίας, το οποίο σάρωσε τις αραβικές χώρες, τις ΗΠΑ και το κίνημα των πλατειών στην Ευρώπη – ακόμα κι αν η εξέγερση δεν πέτυχε παντού ή δεν υπήρχε άμεση δράση που να συνδέεται με αυτό που συνέβη στο Ιράν. Τώρα, μετά από την τρομερή παγκόσμια άνοδο των δεξιών και αυταρχικών σχηματισμών, πρέπει και έρθει πάλι ο δικός μας καιρός. Και το Ιράν μπορεί να είναι η αρχή – και πάλι.

Το αγγλικό κείμενο:

“I do not fear them. I have nothing to lose” – Iran’s current “No Future”- movement challenges the Islamic Republic